

کزین برتر اندیشه برنگذرد
خداوند روزی ده رهنمای

به نام خداوند جان و خرد
خداوند نام و خداوند جای

مهارک‌های هیدرولیکی و پنوماتیکی صنعتی

(پمپ‌ها، هیدرولیک و فرودهای کمپرسورها)

مولف : مهندس سعید هاشمی‌دلباز

عنوان و نام پدیدآور	- هاشمی دلباز، سعید، ۱۳۵۷	سرشناسه
مشخصات نشر	- هیدروموتورها و کمپرسورها / مولف سعید هاشمی دلباز.	عنوان
مشخصات ظاهری	- تهران : نشر طراح، ۱۳۹۹	مشخصات نشر
شابک	- ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۶۶۴۱-۷	مشخصات ظاهری
موضوع	- فیبا	موضوع
موضوع	- ماشین آلات هیدرولیک - هوای فشرده -- ماشین آلات -- کمپرسورها - ماشین آلات تلمیزی -- نگهداری و تعمیر -- نگهداری و تعمیر	موضوع
ردیبدنی کنگره	- Pneumatic machinery -- Hydraulic machinery	ردیبدنی کنگره
ردیبدنی دیوبی	- Pumping machinery -- Compressors machinery	ردیبدنی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی	- ۷۴۰۹۷۶۸	شماره کتابشناسی ملی

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۶۶-۴۱-۷
ISBN 978-600-8666-41-7

نشر طراح

- نام کتاب : محرك‌های هیدرولیکی و پنوماتیکی صنعتی، پمپ‌ها، هیدروموتورها و کمپرسورها
- مؤلف : سعید هاشمی دلباز
- ناشر : نشر طراح
- صفحه‌آرا : فاطمه نیکبختیان
- تیراز : ۳۰ جلد
- نوبت چاپ : اول، زمستان ۱۳۹۹

کلیه حقوق برای نشر طراح محفوظ است.

آدرس انتشارات : خ انتقلاب - مقابل دانشگاه طراح - مجتمع فروزنده - طبقه دوم - واحد ۵۰۶
آدرس پخش : خ انتقلاب - مقابل دانشگاه تهران - ساختمان فروزنده - طبقه منفی یک واحد ۲۰۸
(تلفن: ۰۹۱۲۱۱۲۳۶۶۹۵۳۶۲۶ و ۰۹۱۲۱۱۲۳۶۶۹۵۱۸۳۲ و ۰۹۱۲۱۱۲۳۶۶۴۶ ۷۹۹۹)

مقدمة

مزایای استفاده از سیستم‌های هیدرولیک و پنوماتیک نسبت به سیستم‌های مکانیکی و حتی سیستم‌های الکتریکی باعث شده است که امروزه در همه بخش‌های صنعتی و غیر صنعتی از هیدرولیک و پنوماتیک استفاده شود. پمپ و کمپرسور به ترتیب قلب تپنده یک سیستم هیدرولیک و پنوماتیک می‌باشد و هیدروموتور نیز نماد قدرت این سیستم‌ها است زیرا سیال تحت فشار را به کار مکانیکی تبدیل می‌کند.

اینکه نحوه کارکرد پمپ‌ها، هیدروموتورها و یا کمپرسورها چگونه است را شاید بصورت نظری در کتاب‌ها و سایت‌های مختلف دیده باشید اما در این کتاب سعی شده است به خواننده این مطلب القاء شود که این وسایل بطور عملی و کاربردی چگونه کار می‌کنند و در برخورد با آنها چه نکات ریزی را بایستی مد نظر قرار داد.

شاید بهتر باشد خوانندگان عزیز قبل از مطالعه این کتاب، آشنایی نسبی با دانش هیدرولیک و پنوماتیک داشته باشند که در این صورت استفاده بیشتری از مطالب کتاب خواهد بود.

یکی از گروه‌هایی که بی‌شك جزو مخاطبین اصلی این کتاب هستند تعمیرکاران، تکنسین‌ها و مهندسین‌فنی کارخانجات و کارگاه‌های صنعتی می‌باشند که هر روز با این مطالب درگیری کاری دارند.

این کتاب حاصل تجربیات اینجانب در طی سال‌هایی است که در صنعت فعالیت داشته‌ام که البته بدون نقص و ایراد نیست و امید است پیشنهادات شما عزیزان راهگشای ما در کارهای آتی باشد.

در خاتمه از خانواده عزیزم که محیط را برای نگارش این کتاب برایم مهیا کردند تشکر می‌کنم و این کتاب را به محمد کیان عزیزم تقدیم می‌کنم.

سعید هاشمی دلبار

تابستان ۱۳۹۹

فهرست V

فصل ۱ پمپ‌های هیدرولیکی

۱	۱-۱ مقدمه
۲	۲-۱ پمپ چرخدنده‌ای (Gear pump)
۳	۱-۲-۱ پمپ چرخدنده خارجی (External gear pump)
۴	۲-۲-۱ پمپ چرخدنده داخلی (Internal gear pump)
۶	۳-۲-۱ پمپ ژیروتوری (Gerotor pump)
۷	۴-۲-۱ پمپ پیچی (Screw pump)
۹	۳-۱ پمپ پره‌ای (Vane pump)
۹	۱-۳-۱ پمپ پره‌ای نامتعادل (Unbalanced vane pump)
۱۰	۲-۳-۱ پمپ پره‌ای متعادل (Balanced vane pump)
۱۲	۴-۱ پمپ پیستونی (Piston pump)
۱۲	۱-۴-۱ پمپ پیستونی محوری (Axial piston pump)
۱۵	۲-۴-۱ پمپ پیستونی شعاعی (Radial piston pump)
۱۷	۵-۱ سیستم‌های کنترل پمپ‌های جابجایی متغیر
۱۷	۱-۵-۱ پمپ پره‌ای جابجایی متغیر
۲۲	۲-۵-۱ پمپ پیستونی جابجایی متغیر
۳۵	۶-۱ عیب‌یابی پمپ‌ها (Trouble-shooting)
۳۵	۷-۱ روابط حاکم بر پمپ‌ها

فصل ۲ هیدروموتورها

۳۹	۱-۲ مقدمه
۳۹	۲-۲ انواع هیدروموتور
۴۰	۱-۲-۲ موتورهای دندنی
۴۰	۲-۲-۲ موتورهای پره‌ای
۴۰	۳-۲-۲ موتورهای پیستونی
۴۴	۳-۲ عیب‌یابی هیدروموتورها (Trouble-shooting)
۴۶	۴-۲ روابط و نمادهای هیدروموتورها

فهرست VI

فصل ۳ کمپرسورها (۹۹-۴۹)

۴۹	۱-۳ مقدمه
۴۹	۲-۳ انواع کمپرسور
۵۰	۱-۲-۳ کمپرسورهای دینامیکی (Dynamic compressor)
۵۰	۱-۱-۲-۳ کمپرسور جریان محوری (Axial compressor)
۵۱	۲-۱-۲-۳ کمپرسور جریان شعاعی (Radial compressor) ۳-۱-۲-۳ کمپرسور جریان مختلط
۵۲	۱-۲-۲-۳ کمپرسورهای جابجایی مثبت (mixed-flow compressor)
۵۴	۱-۲-۲-۳ کمپرسور رفت و برگشتی (Displacement compressor)
۵۵	۲-۲-۲-۳ کمپرسور اسکرو (Reciprocating compressor)
۵۸	۲-۲-۲-۳ کمپرسور دورانی (Rotary compressor)
۶۸	۳-۳ کمپرسور اسکرو
۶۸	۱-۳-۳ ساختار داخلی کمپرسور
۶۸	۱-۱-۳-۳ فیلتر هوای ورودی (Intake filter)
۶۸	۲-۱-۳-۳ دریچه مکش (Intake valve)
۷۰	۳-۱-۳-۳ واحد هواساز (Air End)
۷۱	۴-۱-۳-۳ فیلتر سپراتور (Separator filter)
۷۳	۵-۱-۳-۳ شیر حداقل فشار (Min pressure valve)
۷۶	۶-۱-۳-۳ خنک کن هوا و روغن (Cooler)
۷۷	۷-۱-۳-۳ شیر ترموموستات (Thermostatic valve)
۷۸	۸-۱-۳-۳ فیلتر روغن (Oil filter)
۷۹	۹-۱-۳-۳ شیر برقی (Solenoid valve)
۸۰	۱۰-۱-۳-۳ سنسور فشار (Pressure Transmitter)
۸۱	۱۱-۱-۳-۳ سنسور دما (Temperature Transmitter)
۸۱	۱۲-۱-۳-۳ شیر اطمینان (Safety Valve)
۸۲	۲-۳-۳ نمودار شماتیک کمپرسور

فهرست VII

۸۷	۳-۲-۳ سیستم نرم افزاری کمپرسور
۹۴	۴-۲-۳ عیب یابی کمپرسور اسکرو (Trouble-shooting)
۹۸	۵-۲-۳ سرویس و نگهداری کمپرسور

فصل ۴ برندهای معتبر (۱-۱-۱۱-)